

QUÈ ÉS?

1. Coneguda popularment com a “alga”, la *Posidonia oceanica* és, de fet, una planta superior -amb arrel, tall (rizoma), fulles i fruits- i no una alga en sentit estricte (vegetals sense parts diferenciades).
2. Exclusiva de la Mediterrània, es troba principalment a fons arenosos, fins a uns 40 m de fondària i formant extenses praderies comunment anomenades «alguers».
3. Tot i el seu lent creixement, és d'una longevitat extraordinària, fet que li permet formar grans praderies i denses «mates» (formades pel conjunt de rizomes i fulles).
4. Les fulles són llargues i planes, d'un color verd fosc, i la seva caiguda es produeix durant tot l'any, sent més important durant la tardor i els temporals. **Aquestes fulles mortes són transportades pels corrents cap a la costa i acaben sent dipositades sobre les platges, formant els acúmuls que hom pot observar habitualment.**
5. La floració es produeix normalment a la tardor, tot i que és molt irregular i depèn d'unes condicions molt particulars, de tal manera que poden passar anys abans de que es produeixi una nova floració.

A LA MAR:

Les praderies de posidonia produeixen grans quantitats de matèria orgànica que serveix d'aliment tant a aquells organismes que viuen a la praderia com els que es troben al voltants. **Aquestes praderies són el substrat físic del que depèn un gran nombre d'espècies** en algun moment del seu cicle vital com a lloc d'alimentació, reproducció, refugi o guarderia. **La gran presència d'organismes fan de la posidonia un productor fonamental de l'arena de les Balears**, ja que la majoria dels sediments de les seves platges estan constituïts pels esquelets i les restes d'organismes marins. **La “mata” actua com un escull-barrera que atrapa i estabilitzava els sediments:** d'una banda, evita la resuspensió de l'arena i, de l'altra, augmenta la transparència de l'aigua. El procés de fotosíntesi produeix oxigen, augmentant la qualitat de les aigües per a molts d'éssers vius, i consumeix diòxid de carboni (CO₂), reduint la seva contribució a l'escalfament global.

Les fulles redueixen la força de l'onatge i l'erosió que produeix a les platges.

La presència de posidonia morta, acumulada a la vorera o surant a l'aigua, **forma una barrera natural contra l'acció de l'onatge, afavorint la deposició de sediments i ajudant de manera fonamental el creixement de les platges.**

Els acúmuls retenen l'arena que l'onatge s'emportaria de la platja en absència de posidonia, contribuint a la formació de les dunes.

Al llarg de la història l'home ha recollit aquesta posidonia amb diverses finalitats: s'ha utilitzat com material d'emballatge «alga de vidriers», construcció i revestiment, s'ha usat com remei medicinal i, fins i tot, s'ha emprat al camp com forratge pel bestiar i per a millorar la terra de conreu.

QUINES SÓN LES SEVES AMENACES?

1. **Els vessaments** -aigües fecals, restes de combustible, abocaments des d'embarcacions, etc.-, que augmenten la terbolesa de l'aigua i alliberen substàncies tòxiques a la mar.
2. **Les obres marítimes** -dics, passejos, ports, etc.-, que poden produir variacions en els corrents o enterrar completament les praderies.
3. **La pesca il·legal d'arrossegament**, amb la destrucció física de les praderies.
4. **Els fondejos incontrolats**, ja que les àncores rossegueuen pel fons i rebassen els rizomes.
5. **Les espècies invasores**, que competeixen per l'espai disponible i no ténen predadors naturals.
6. **Les regeneracions artificials**, ja que amb l'extracció dels sediments es poden rebassar les praderies.

PROTEGIR-LA ÉS PROTEGIR LES NOSTRES PLATGES

1. **La presència de posidonia sobre les platges és un procés natural i característic de les platges mediterrànies.** Degut a una falsa sensació d'insalubritat i a una imatge errònia de les nostres platges, la posidonia ha estat retirada sistemàticament, fet que ha accelerat la regressió de les platges, en desprotegir-les de l'acció erosiva dels temporals i alhora capturar gran quantitat de sediments amb la recollida mecànica dels acúmuls.
2. El protocol de retirada de posidonia redactat per l'Ajuntament de Capdepera estableix una metodologia que té com objectiu garantir tant la protecció de les platges del municipi com el normal esbarjo dels seus visitants. Podeu accedir al protocol a l'adreça www.ajcapdepera.net.

☎ 971 563 052 · E-mail: mediambient@ajcapdepera.net

POSIDONIA

UNA MAR DE VIDA

AJUNTAMENT DE CAPDEPERA

POSIDONIA OCEÁNICA

¿QUÉ ES?

1. Conocida popularmente como “alga”, la *Posidonia oceanica* es, de hecho, una planta superior -con raíz, tallo (rizoma), hojas y frutos- y no un alga en sentido estricto (vegetales sin partes diferenciadas).
2. Exclusiva del Mar Mediterráneo se encuentra principalmente en fondos arenosos, hasta unos 40 m de profundidad y formando extensas praderas.
3. A pesar de su lento crecimiento, posee una longevidad extraordinaria, hecho que le permite formar grandes praderas y densas «matas» (formadas por el conjunto de rizomas y hojas).

4. Sus hojas son largas y planas, de color verde oscuro, y su caída se produce durante todo el año, siendo más importante durante el otoño y los temporales. **Estas hojas muertas son transportadas por las corrientes hacia la costa y acaban siendo depositadas sobre las playas, formando los cúmulos que pueden observarse habitualmente.**
5. La floración se produce normalmente en otoño, aunque es muy irregular y depende de unas condiciones muy particulares, de tal forma que pueden pasar años antes de que se produzca una nueva floración.

¿CUÁLES SON SUS BENEFICIOS?

EN EL MAR:

Las praderas de posidonia producen grandes cantidades de materia orgánica que sirve de alimento tanto a aquellos organismos que viven en la pradera como a los que se encuentran a su alrededor.

Estas praderas son el sustrato físico del cual depende un gran número de especies en algún momento de su ciclo vital -como lugar de alimentación, reproducción, refugio o guardería-.

La gran presencia de organismos hace de la posidonia un productor fundamental de la arena de las Illes Balears, ya que la mayoría de los sedimentos de sus playas están constituidos por los esqueletos y los restos de organismos marinos.

La “mata” actúa como un escudo-barrera que atrapa y estabiliza los sedimentos: por una parte, evita la resuspensión de la arena y, por otra, aumenta la transparencia del agua.

El proceso de fotosíntesis produce oxígeno, aumentando la calidad

de las aguas para muchos seres vivos, y consume dióxido de carbono (CO₂), reduciendo su contribución al calentamiento global.

EN LA PLAYA:

Las hojas reducen la fuerza del oleaje y la erosión que produce en las playas.

La presencia de posidonia muerta, ya sea acumulada en la orilla o flotando en el agua, **forma una barrera natural contra la acción del oleaje, favoreciendo la deposición de sedimentos y ayudando de manera fundamental al crecimiento de las playas.**

Los cúmulos retienen la arena que el oleaje se llevaría de la playa en ausencia de posidonia, contribuyendo a la formación de las dunas.

A lo largo de la historia el hombre ha recogido esta posidonia con diversos fines: se ha utilizado como material de embalaje, construcción y revestimiento, se ha usado como remedio medicinal e incluso se ha empleado en el campo como forraje para el ganado y para mejorar la tierra de cultivo.

¿CUÁLES SON SUS AMENAZAS?

1. **Los vertidos** -aguas fecales, restos de combustible, descargas desde embarcaciones, etc.-, que aumentan la turbidez del agua y liberan sustancias tóxicas al mar.
2. **Las obras marítimas** -diques, paseos, puertos, etc.-, que pueden producir variaciones en las corrientes o enterrar completa-

mente las praderas.

3. **La pesca ilegal de arrastre**, con la destrucción física de las praderas.
4. **Los fondeos incontrolados**, ya que las anclas arrastran por los fondos y arrancan los rizomas.
5. **Las especies invasoras**, que compiten por el espacio disponible y no tienen depredadores naturales.
6. **Las regeneraciones artificiales**, ya que con la extracción de los sedimentos se pueden arrancar las praderas.

PROTEGERLA ES PROTEGER NUESTRAS PLAYAS

1. **La presencia de posidonia sobre las playas es un proceso natural y característico de las playas mediterráneas.** Debido a una falsa sensación de insalubridad y a una imagen errónea de nuestras playas, la posidonia ha sido retirada sistemáticamente, hecho que ha acelerado la regresión de las playas, al desprotegerlas de la acción erosiva de los temporales y al mismo tiempo capturar gran cantidad de sedimento con la recogida mecánica de los cúmulos.
2. El protocolo de retirada de posidonia redactado por el Ayuntamiento de Capdepera establece una metodología que tiene como objetivo garantizar tanto la protección de las playas del municipio como el normal disfrute de sus visitantes. Puede acceder al protocolo a la dirección www.ajcapsepera.net.

